

Bilag 2

Indtægtsprognose

Resumé

Ved en udskrivningsprocent på 23,39 skønner Økonomiforvaltningen på nuværende tidspunkt en nettogevinst for Københavns Kommune på 126 mio. kr. ved valg af selvbudgettering i 2026 sammenlignet med valg af statsgaranti (ekskl. modregning i det kommunale balancetilskud i 2029 som følge af kommunernes valg af budgetgrundlag i 2026). Skønnet for gevinsten ved at vælge selvbudgettering frem for statsgaranti er behæftet med betydelig usikkerhed, da det bygger på vurderinger af væksten frem til udgangen af 2026 i Københavns Kommunes skattegrundlag og folketal. Nedenfor gennemgås antagelserne for skønnet samt mulige konsekvenser ved afvigelser fra disse antagelser.

Sagsfremstilling

Nye rammer for valg mellem statsgaranti og selvbudgettering i 2026

Kommunerne skal ved budgetlægningen vælge enten at basere budgettet på egne skøn over udskrivningsgrundlag og folketal samt dertilhørende foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb (selvbudgettering), eller på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede tilskuds- og udligningsbeløb (statsgaranti).

Fra og med tilskudsåret 2026 er reglerne for selvbudgettering ændret. Tidligere blev efterreguleringen opgjort i forhold til det faktiske udskrivningsgrundlag og folketal *både* i den enkelte kommune og i hele landet. Dvs. at kommuner, som valgte selvbudgettering, både kunne opnå mer- og mindreindtægter på grund af vækst i eget udskrivningsgrundlag og folketal og som følge af de ændrede landsgennemsnitlige udviklinger. På baggrund af udligningsreglerne kunne især udviklingen på landsplan resultere i store tab og gevinster. Både for kommuner der valgte selvbudgettering, men også for kommuner der valgte statsgaranti, som fik en negativ modregning via balancetilskuddet.

For at reducere de økonomiske virkninger af ordningen mellem kommunerne og primært gøre selvbudgettering relevant for vækstkommuner, opgøres efterreguleringen fra 2026 og frem ikke længere i forhold til opdaterede landstal. Det vil fremover kun være den selvbudgetterende kommunes egne udskrivningsgrundlag og folketal, der opdateres ifm. efterreguleringsberegningen, mens forudsætningerne for hele landet fastholdes på statsgarantiens tal.

13-09-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 17419

Dokumentnummer i F2
8755071

Sagsnummer eDoc
2025-0264015

Sagsbehandler
Kenneth Møllerup-Faurschou

Gevinster og tab fra selvbudgettering indgår stadig i opgørelsen af balancetilskuddet, og modregnes stadig for kommunerne under ét pba. befolkningsandel. For at give større budgetsikkerhed til kommuner, der vælger statsgaranti, er der dog indført et loft over kommunernes samlede selvbudgetteringsgevinst på 1,5 mia. kr. i 2026. Hvis den samlede selvbudgetteringsgevinst overstiger 1,5 mia. kr., vil der ske en nedskrivning af den overskydende gevinst for de selvbudgetterende kommuner, som har en positiv gevinst. Nedskrivningen fordeles pba. disse kommuners andel af gevinsten, og efterreguleringen af kommunernes skatteindtægter reguleres med nedskrivningen.

De væsentlige forskelle mellem den nye og gamle selvbudgetteringsordning er opsummeret i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1 - De væsentligste ændringer

Gammel ordning (før 2026)	Ny ordning (2026 og frem)
• Resultat opgøres pba. af faktiske lokale og nationale tal • Særligt følsomt ift. ændrede landstal pga. udligningsreglerne • Ingen øvre grænse for gevinster • Ingen nedre grænse for tab • Fuld efterregulering i balancetilskud efter 3 år for alle kommuner	• Resultat opgøres på kun pba. af faktiske lokale tal. • Landstal til brug for efterregulering fastholdes på statsgarantien • Øvre grænse for gevinster på 1,5 mia. kr. • Ingen nedre grænse for tab • Efterregulering indgår i balancetilskud efter 3 år med max 1,5 mia. kr.

Gennemgang af forudsætningerne for selvbudgetteringsprovenuet

Med de nye regler for selvbudgettering afhænger muligheden for gevinst ved selvbudgettering af, om der lokalt i den enkelte kommune er mere gunstig vækst i beskatningsgrundlag eller folketal, end der er lagt til grund i Indenrigs- og Sundhedsministeriets statsgaranti. Økonomiforvaltningens beregning heraf er baseret på KL's Skatte- og Tilskudsmodel fra september 2025 og bygger på følgende forudsætninger.

1. Udskrivningsgrundlag for hele landet svarende til statsgarantien. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er opgjort som det endeligt slutlignende skattegrundlag for 2023 korrigeret til 2026-regler, fremskrevet med den skønnede vækst i kommunernes skattegrundlag frem mod 2026 fra Økonomisk Redegørelse maj 2025. Landstallene baseres herudover på en række forudsætninger udmeldt med statsgarantien, bl.a. vedr. gennemsnitlig skatteprocent og samlede nettodrifts- og anlægsudgifter, jf. tabel 2.
2. Udskrivningsgrundlaget for Københavns Kommune er fremskrevet til 2026 med KL's Skatte- og Tilskudsmodel fra september 2025. Modellen er opdateret med Økonomisk Redegørelse fra August 2025 og de næsten slutlignede skattedata for 2024. For København er væksten opgjort til 16,1 pct. fra det endelig efterregulerings-

grundlag for 2023 til det skønnede grundlag i 2026, hvilket er 1,4 pct. højere end i statsgarantien., jf. tabel 2.

3. Indbyggertallet i København pr. 1. januar 2026 er i Indenrigs- og Sundhedsministeriets beregning af statsgarantien opgjort til 672.681 personer, mens Økonomiforvaltningen pr. 10. september 2025 forventer 672.172 indbyggere og en ændret alderssammensætning (inkl. ukrainefordrevne).
4. Ejendomsværdier svarende til de beregningstekniske grundværdier, som ligger til grund for statsgarantien i 2026, der er udmeldt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, og som udgør 132.008 mio. kr. for Københavns Kommune i 2026.

Tabel 2: Antagelser ved beregning af gevinst ved selvbudgettering

	Statsgaranti	Selvbudgettering	Forskel
Vækst i udskrivningsgrundlag*			
- København, pct.	14,7	16,1	1,4
- Hele Landet, pct.	14,7	14,7	0
Folketal i København primo 2026, antal	672.681	672.172	-509
Grundværdier, mia. kr.	132,0	132,0	0
Afvigelse mellem nettodrift og anlæg i hele landet til brug for udligning	490,0	490,0	0
Gennemsnitlig skat i hele landet til brug for udligning	25,07	25,07	0

* Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2026 beregnes med udgangspunkt i den enkelte kommunes slutlignede udskrivningsgrundlag for 2023 korrigeret til 2026-regelniveau. Ved beregningen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2026 fremskrives det korrigerede udskrivningsgrundlag for 2023 med 17,0 pct.

Under disse forudsætninger og ved en uændret udskrivningsprocent på 23,50 forventer Økonomiforvaltningen på nuværende tidspunkt et merprovenu på 128 mio. kr. ved valg af selvbudgettering i 2026 sammenlignet med valg af statsgaranti, jf. tabel 3. Det bemærkes, at med budgetaftalen for 2026 sænkes udskrivningsprocenten i 2026 med 0,11 pct. point fra 23,5 til 23,39, hvilket isoleret set vil medføre en nedjustering af den beregnede gevinst ved selvbudgettering med 3 mio. kr., jf. tabel 3.

Tabel 3: skønnet provenu ved selvbudgettering 2026, mio. kr.

	Forskel
Indkomsteffekt fra provenu af indkomstskat (ved udskrivningspct. på 23,5)	573
Tilskuds- og Udligningseffekt	
- af højere indkomstskat	-458
- af forventet afvigelse fra statsgarantiens folketal 1.1. 2026	14
- af uændrede grundværdier i København	0
I alt	128
Nedsættelses af udskrivningsprocenten i KK med 0,11	-3
Skønnet merprovenu ved udskrivningsprocent på 23,39*	126

* I 2029 modregnes tab og gevinst fra selvbudgettering i 2026 i det kommunale balancetilskud. Økonomiforvaltningen har ikke taget højde for dette i provenuberegningen. Modregningen vedr. selvbudgettering i 2026 kan maksimalt udgøre 1,5 mia. kr.

Ved selvbudgettering kan Københavns Kommune enten budgettere helt eller delvist med niveauet fra selvbudgetteringsberegningen, eller med det statsgaranterede niveau i 2026. I begge tilfælde vil der ske en

efterregulering i 2029 på baggrund af den faktiske udvikling Københavns Kommunes beskatningsgrundlag og folketal i 2026. Økonomiforvaltningen anbefaler, at der under alle omstændigheder anlægges et forsigtighedsprincip. For det tilfælde, at den beregnede gevinst ved selvbudgettering i 2026 budgetteres helt eller delvist i 2026 bør gevinsten samtidigt reserveres til 2029 således, at gevinsten ikke disponeres før de faktiske forhold vedrørende 2026 er endeligt opgjorte.

Nedenfor er delelementerne i skønnet for provenuet af selvbudgettering gennemgået enkeltvis.

Ad 1 og 2. Effekt af ændringer i udskrivningsgrundlaget

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har udarbejdet skønnet for udviklingen i det kommunale udskrivningsgrundlag fra 2023 til 2026 til brug for opgørelsen af den statsgaranterede indkomstskat på baggrund af Økonomisk Redegørelse fra maj 2025. Økonomiforvaltningen har anvendt KL's tilskudsmodel fra september 2025 til at udarbejde skønnet for væksten i Københavns Kommunes faktiske udskrivningsgrundlaget frem mod 2026.

Som det fremgår af tabel 4, viser fremskrivningen med KL's skatte og tilskudsmodel pr. september 2025, at den faktiske vækst i Københavns Kommunes udskrivningsgrundlag fra efterreguleringsgrundlaget for 2023 til 2026 ventes at være på 16,1 pct. mod 14,7 i statsgarantien. Ud fra et forsigtighedshensyn er ukrainske fordrevne efter vanlig praksis ikke medtaget i prognosen for udviklingen i udskrivningsgrundlaget for København frem mod 2026.

Tabel 4, Skønnet årlig vækst i efterreguleringsgrundlag 2023-2026 (pct.)

	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2023-2025
Statsgaranti (ØR maj)*	6,5	4,0	3,6	14,7
Vurderet ved selvbudgettering				
København (sep. 2025)	6,6	4,5	4,2	16,1

* Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2026 beregnes med udgangspunkt i den enkelte kommunes slutlignede udskrivningsgrundlag for 2023 korrigeret til 2026-regelniveau. Ved beregningen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2026 fremskrives det korrigerede udskrivningsgrundlag for 2023 med 17,0 pct.

Udviklingen i skattegrundlag et 2023-2026

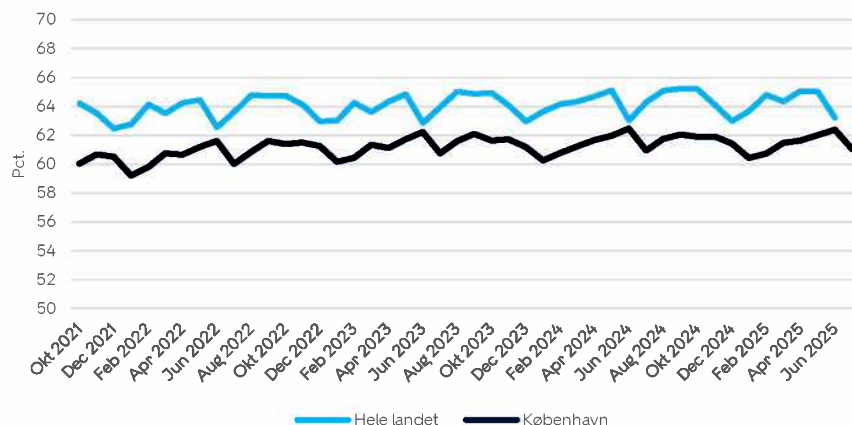
Skønnet over udskrivningsgrundlaget i KL's Skatte- og Tilskudsmodel tager udgangspunkt i den enkelte kommunes skattedata fra seneste slutlignende skatteår (2023) tillagt data fra seneste skattekørsel for 2024 med beregningsteknisk opregning for de endnu ikke-slutlignede skatteydere. På nuværende tidspunkt er omtrent 99 pct. af skatteyderne i Københavns Kommune slutlignede i 2024. Selvom udskrivningsgrundlaget for 2024 først er endeligt optalt i maj 2026 og derfor stadig kan ændre sig, er der på nuværende tidspunkt rimelig sikkerhed for størrelsen på udskrivningsgrundlaget i 2024. På baggrund af de næsten slutlignede skattedata for 2024 skønner KL's Skatte- og Tilskudsmodel over udviklingen i den enkelte kommunes udskrivningsgrundlag frem mod budgetåret 2026 ved hjælp af landsgennemsnitlige skøn for

udviklingen i kommunernes skattegrundlag baseret på Økonomiministeriets Økonomiske Redegørelse fra august 2025. Modellens fremskrivning foretages opdelt på skattekomponenter og aldersklasser, og i overensstemmelse med den befolkningsprognose kommunen lægger til grund for modellen.

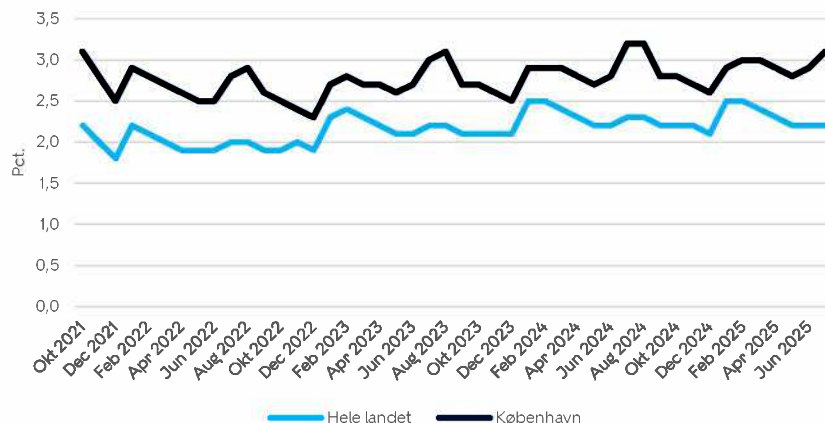
Væksten i medio indbyggertal (inkl. ukrainere) i Københavns Kommune over hele perioden 2023 til 2026 forventes at være 1,5 procentpoint højere end væksten i medio indbyggertallet på landsplan. Det bemærkes dog, at tallene dækker over en aftagende udvikling, hvor vækst i periodens start er væsentligt højere end den er frem mod 2026. Det betyder, at udskrivningsgrundlaget pr. indbygger i Københavns Kommune forventes at stige 0,3 procentpoint mindre end i efterreguleringsgrundlaget. Mere konkret med 13,1 pct. mod en stigning på 13,5 pct. pr. indbygger på landsplan. Dette billede er nyt i forhold til seneste år og skal bl.a. ses i sammenhæng med Økonomiforvaltningens opdaterede forventninger til folketallet 1. januar 2025, som påvirker skattefremskrivningen for København, jf. tabel 5.

Det er især lønindtægterne, der forventes at bidrage til en mere positiv udvikling i udskrivningsgrundlaget i Københavns Kommune. Det hænger forventeligt sammen med, at befolkningsvæksten i København i højere grad er koncentreret på personer i de erhvervsaktive aldre end på de øvrige aldersgrupper, og at lønindkomsterne over en årrække har været stigende i København. De ligningsmæssige fradrag er en vigtig komponent i udskrivningsgrundlaget. De største er beskæftigelsesfradrag, fradrag for A-kasse, fagforeningskontingent samt befordringsfradraget. I København er de ligningsmæssige fradrag noget lavere ift. indkomsten sammenlignet med landet som helhed. Isoleret set trækker det udskrivningsgrundlaget op. I København, hvor befolkningsvæksten i højere grad end på landsplan finder sted i de erhvervsaktive aldre, forventes beskæftigelsesfradraget dog at stige lidt mere end på landsplan i perioden 2023- 2026.

Sammenfattende opfanger KL's Skatte- og Tilskudsmodel den enkelte kommunes karakteristika i beskatningsgrundlaget frem til 2 år før budgetåret og fremskriver dette til budgetåret på baggrund skønnet i Økonomisk Redegørelse August 2025. Det bemærkes, at hvis ledighedsudviklingen eller antallet af beskæftigede i Københavns Kommune afviger væsentligt fra landsudvikling frem mod 2026, er der risiko for at denne metode enten over- eller undervurderer den faktiske udvikling i kommunens skattegrundlag. På baggrund af data fra Jobindsats.dk, vurderer Økonomiforvaltningen, at der på nuværende tidspunkt ikke er indikationer på, at dette er tilfældet. Som vist i figur 1 og 2 synes både ledigheden og beskæftigelsen frem mod medio 2025 at bevæge sig nogenlunde ensartet for København og for landet som helhed.

Figur 1 Fuldtidsledige i pct. af 17-66-årige, okt'21-jul'25

Kilde: Jobindsats.dk

Figur 2 Beskæftigede i pct. af 17-66-årige, okt'21-jul'25

Kilde: Økonomiforvaltningens egne beregninger på baggrund af Jobindsats.dk og Danmarks Statistik

Ad 3. Indbyggertal i København

Økonomiforvaltningens folkeregisteropgørelse pr. 10. september 2025 viser, at indbyggertallet i Københavns Kommune udgør 670.294 personer (inkl. ukrainere). Det betyder, at der i løbet af 2025 foreløbigt kun har været en stigning i indbyggertallet i København på 3.171 personer. Frem mod 1. januar 2026 skal indbyggertallet dermed stige med yderligere 4.309 personer, hvis befolkningsprognosen fra februar 2025 med et folketal på 674.603 pr. 1. januar 2026 skal realiseres. Aktuelt synes dette urealistisk, og Økonomiforvaltningen lægger derfor et opdateret skøn for befolkningstallet 1. januar 2026 til grund for valget mellem statsgaranti og selvbudgettering.

Det opdaterede skøn baserer sig på det faktisk registrerede folketal pr. 10. september samt en række forudsatte befolkningsbevægelser på baggrund af de seneste års udviklinger, jf. tabel 5.

Samlet skønner Økonomiforvaltningen, at Københavns Kommunes befolkningstal primo 2026 vil være godt 2.400 personer lavere end ventet i befolkningsprognosen fra februar 2025. Sammenlignet med det

statsgaranterede folketal for 2026 svarer det til en afvigelse på -509 personer og dækker over en anden alderssammensætning., jf. tabel 5

Tabel 5: Forskel i statsgarantiens folketal for KBH 1.1.2026 og Økonomiforvaltningens forventning pr. 10. september 2025 (inkl. ukrainefordrevne)

	Statsgaranteret grundlag	Økonomiforvaltningens forventning pr. 10. september 2025*	Forskel
0-5 år	43.358	43.515	157
6-16 år	61.274	61.391	117
17-19 år	17.654	17.578	-76
20-24 år	64.165	62.258	-1.907
25-29 år	92.679	92.786	107
30-34 år	79.582	79.866	284
35-39 år	56.159	56.302	143
40-44 år	41.497	41.619	122
45-49 år	39.060	39.197	137
50-54 år	39.161	39.366	205
55-59 år	34.354	34.479	125
60-64 år	30.004	30.088	84
65-74 år	40.551	40.561	10
75-84 år	26.218	26.264	46
85+ år	6.965	6.902	-63
Alder i alt	672.681	672.172	-509

* Økonomiforvaltningens skøn svarer til at folkeregistertallet fra 10. september 2025 og frem til 1. januar 2026 vil vokse med samme antal fødsler som 2024, at nettoindvandringen gennemsnitlig er som i årene 2018, 2019, 2023 og 2024 samt flytningerne gennemsnitlig er som i årene 2022-2024. På alle parametre er der taget udgang i væksten i perioden 10. september – 1. januar i de enkelte år.

Udligningseffekten af et indbyggertal på 672.172 personer i forhold til statsgarantiens indbyggertal på 672.681 estimeres pga. en ændret aldersfordeling til en gevinst på 14 mio. kr. Den relativt begrænsede effekt skyldes, at den aldersgruppe, som primært afviger fra statsgarantien, nemlig de 20-24-årige, typiske ikke driver udgifterne i kommunerne og derfor heller ikke indgår med særlig stor vægt i den mellemkommunale udligning af udgiftsbehov. I kombination med, at der ventes flere personer i stort set alle andre aldersklasser påvirkes det opgjorte udgiftsbehov samlet set derfor ikke negativt af det vigende antal 20-24-årige. Tilsvarende udgør de 20-24-årige heller ikke det primære fundament under Københavns Kommunes beskatningsgrundlag.

ØKF bemærker, at den estimerede gevinst er baseret på et usikkert grundlag, og at kommunen vil være eksponeret for større tab, hvis fx udviklingen i de mest udgiftsdrivende aldersklasser bliver mere negativ end vist i tabel 5, jf. nedenstående afsnit vedr. følsomhedsberegninger.

Der gøres opmærksom på, at det realiserede antal ukrainske fordrevne, herunder deres aldersfordeling, også i 2026 udgør en kilde til usikkerhed i valget mellem statsgaranti og selvbudgettering. Statsgarantiens folketal pr. 1. januar 2026 bygger på Danmarks Statistiks befolkningsprognose, hvor det er forudsat, at ukrainere med ophold efter "Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine" er udvandret ved udgangen af 2026. Forudsætningen hænger sammen med, at ukrainerne efter særloven kun havde ret til at opholde sig i Danmark frem til marts 2026, da Danmarks Statistiks befolkningsprognose blev udarbejdet. Udlændinge- og Integrationsministeren har

efterfølgende den 13. september 2025 fremsat lovforslag om forlængelse af særloven til og med marts 2027.

Ved valg af selvbudgettering vil kommunens bidrag til udligning blive efterreguleret i 2029 med udgangspunkt i det faktiske folketal 1. januar 2026 inkl. ukrainefordrevne. I lighed med tidligere år er de forventede fordrevne fra Ukraine medtaget i udligningsdelen af de beregnede tab og gevinster ved selvbudgettering, men er ud fra et forsigtighedshensyn ikke medtaget i prognosen for udviklingen i udskrivningsgrundlaget for København frem mod udgangen af 2026. Hvis nettotilstrømningen af Ukrainske flygtninge i København eller deres alderssammensætning ændres, kan det påvirke grundlaget for efterregulering markant. Pr. 10. september 2025 har 4.456 fordrevne fra Ukraine ophold i København, og tallet forventes at vokse til 4.644 ved årsskiftet.

Ad 4. Grundværdier

Frem til og med tilskudsåret 2023 blev de foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb ved valg af selvbudgettering baseret på kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, grundværdier og folketal. Efter reglerne i udligningsloven som blev ændret med lov nr. 679 af 3. juni 2023 i forbindelse med lov nr. 678 af 3. juni 2023 (ny ejendomsskattelov) opgøres kommunernes foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb for tilskudsårene 2024-2028 ved valg af selvbudgettering på baggrund af det udskrivningsgrundlag, som kommunen har lagt til grund for budgettet, og de beregningstekniske grundværdier, som ligger til grund for statsgarantien. Ved opgørelsen af efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløb for selvbudgetterende kommuner i tilskudsårene 2024-2028 fastsættes det endelige opgjorte beskatningsgrundlag på baggrund af de beregningstekniske grundværdier for hhv. produktionsjord og øvrige ejendomme, som vil ligge til grund for de foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb.

Følsomhedsberegninger

Valget af selvbudgettering vil altid være forbundet med en betydelig risiko for, at de benyttede forudsætninger ikke vil holde i løbet af budgetåret. Kommunen kan således enten få et tab eller en større eller en mindre gevinst end vurderet på tidspunktet for budgetlægning.

Tabel 6 nedenfor viser kommunens provenu ved forskellige scenarier for København Kommunes udskrivningsgrundlag frem mod udgangen af 2026. Hvis folketallet bliver som lagt til grund for prognosen, vil provenuet fra selvbudgettering isoleret set falde med 66 mio. kr. hver gang den 3-årige vækstrate for København falder med 1 procentpoint mere end forudsat. Givet at alle andre skøn holder, skal den 3-årige vækstrate dermed falde med over 1,9 procentpoint før end Københavns provenu fra selvbudgettering bliver negativt. Den beregnede gevinst ved selvbudgettering er således følsom i både op- og nedadgående retning.

Tabel 6: Provenuændringer ved ændrede vækstrater i udskrivningsgrundlag 2023-2026 samt ved ændrede befolkningstal

	Prognoseændring i procentpoint					
	-2,0	-1,9	-1	Prognose	+1	+2
Udskrivningsgrundlag i KK	-20	-14	46	112	178	244
Udligningsmæssigt provenu vedr. folketal	14	14	14	14	14	14
Grundværdier	0	0	0	0	0	0
I alt	-6	0	60	126	192	258

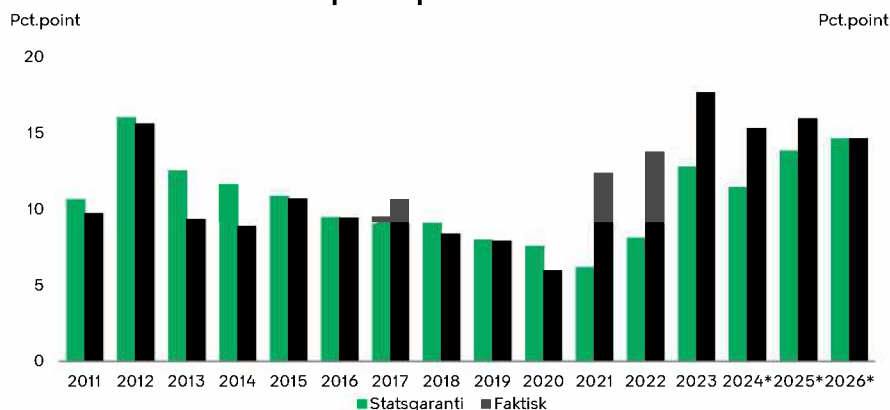
Som følge af ændringerne i selvbudgetteringsordningen og på grund af udligningsreglerne vil risikoen for væsentlige tab være mindre end i den tidligere ordning, hvis de anvendte forudsætninger omkring folketallet primo 2026 ellers holder stik. Det skyldes, at København bliver udlignet med 75 pct. af merindtægterne fra et stigende udskrivningsgrundlag i forhold til statsgarantien. Bliver det faktiske udskrivningsgrundlag pr. indbygger ringere end i statsgarantien vil det betyde, at København skal aflevere en mindre del af beskatningsgrundlaget, hvilket vil begrænset tabet fra en lavere skatteindtægt.

Hvis folketallet bliver lavere eller får en anden aldersfordeling end det nuværende skøn, kan det resultere i et større tab end vist i tabel 6. Afviger folketallet fx fra beregningens forudsatte folketal 1. januar 2026 med yderligere 1.500 personer i alderen 20-24-år, vil den beregnede gevinst ved selvbudgettering falde med 19 mio. kr., se tabel 7. Er faldet i de yderligere 1.500 personer derimod jævnt fordelt på alle aldersklasser vil gevinsten ved selvbudgettering alt andet lige falde med 53 mio. kr. og dermed være mindre end 75 mio. kr., se tabel 7.

Tabel 7. Følsomhedsberegning - Effekt for København ved højere eller lavere befolkningsprognose

Ændring i folketal	1.500 færre fordelt jævnt	1.500 færre 20-24-årige	Prognose
Gevinst i mio. kr.	-39	-5	14

Historisk har der i nogle år været betydelige forskelle mellem vækstraten i statsgarantien og den faktiske vækst for hele landet i den 3-årige periode, jf. figur 3. Det viser klart og tydeligt, at der som udgangspunkt bør anlægges en væsentlig forsigtighed ift. middelskønnet, før der vælges selvbudgettering. Den største afvigelse mellem den forventede og realiserede treårige vækstrate sås i 2013.

Figur 3: Den 3-vækst rate i udskrivningsgrundlaget i statsgarantien og den realiserede vækstrate for hele landet procentpointSelvbudgettering/statsgaranti i tidligere år

Københavns Kommune har valgt statsgaranti i 2009, 2010, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 og 2023 og selvbudgettering i 2007, 2008, 2011, 2017, 2024 og 2025. I nedenstående tabel 7 er kommunens potentielle selvbudgetteringsprovenu i årene 2007-2025 vist.

Tabel 7: Gevinst ved selvbudgettering 2007-2025, mio. kr.

	Provenu ved selvbudgettering		Valg	Evaluering af valg
	Beregnet ved budgettering	Endeligt opgjort		
2007	266	101	Selvbudgettering	Rigtigt
2008	-	-233	Selvbudgettering	Forkert
2009	-147	-1.150	Statsgaranti	Rigtigt
2010	355	282	Statsgaranti	Forkert
2011	390	30	Selvbudgettering	Rigtigt
2012	354	53	Statsgaranti	Forkert
2013	-27	-521	Statsgaranti	Rigtigt
2014	38	-521	Statsgaranti	Rigtigt
2015	-63	94	Statsgaranti	Forkert
2016	36	-12	Statsgaranti	Rigtigt
2017	371	349	Selvbudgettering	Rigtigt
2018	87	-123	Statsgaranti	Rigtigt
2019	-13	39	Statsgaranti	Forkert
2020	113	-355	Statsgaranti	Rigtigt
2021	174	1.678	Statsgaranti	Forkert
2022	-43	1.599	Statsgaranti	Forkert
2023	293	1.538	Statsgaranti	Forkert
2024	670	*(1.290)	Selvbudgettering	Rigtigt
2025	725	*(866)	Selvbudgettering	Rigtigt

Anm.: - angiver tab, mens + angiver gevinst ved selvbudgettering. * angiver at 2024 og 2025 er foreløbige skøn. Gevinsten ved selvbudgettering i 2024 og 2025 er først endeligt opgjort i hhv. juli 2027 og juli 2028, men er her skønnet ved brug KL's tilskudsmodel.

Opgjort under den tidligere selvbudgetteringsordning ville det betydelige økonomiske tilbageslag i forbindelse med finanskrisen have resulteret i et tab på omkring 1 mia. kr. ved selvbudgettering i 2009, mens Coronapandemien i 2020 ville have resulteret i et tab på godt 350 mia. kr. ved selvbudgettering i 2020. Til gengæld ville København have haft meget store bruttogevinster ved selvbudgettering i 2021-2023 på i

størrelsesordenen 1,5-1,7 mia. kr. årligt. Det skyldes, at aktiviteten i økonomien blev betydeligt højere end forventet ved udarbejdelsen af statsgarantien for de pågældende år samt, at en række risici som følge af bl.a. energikrise og den historisk høje inflation heldigvis ikke blev aktualiseret. I efteråret 2023 estimerede Økonomiforvaltningen gevinsten ved valget selvbudgettering i 2024 til 670 mio. kr. Blot to år senere udviser KL's Skatte- og Tilskudsmodel nu en gevinst før modregning via det kommunale balancetilskud på næsten 1,3 mia. kr. Det understreger, at usikkerhederne ved selvbudgettering kan gå begge veje.

I 2023 har otte kommuner selvbudgetteret, mens 82 og 96 kommuner selvbudgetterede i 2024 og 2025. For så vidt angår 2026 har KL bemærket, at de sænkede skøn for udskrivningsgrundlaget alt andet lige medfører, at det bliver mere attraktivt at vælge statsgaranti. På den baggrund forventes ikke en gentagelse af billedet i de senere år med et meget højt antal kommuner, der vælger selvbudgettering.

Aktuelt forventer KL på landsplan en efterregulering på 9,2 mia. kr. vedrørende 2024 i 2027 og på 4,6 mia. kr. vedrørende 2025 i 2028. Efterreguleringen påvirker det samlede balancetilskud, som fordeles mellem kommunerne pba. folketal. De selvbudgetterende kommuners gevinst vil derfor medføre betydeligt lavere balancetilskud til alle kommuner.

Det indgår i økonomiaftalen for 2026, at parterne er *"enige om, at de kommuner, der i 2024 og 2025 har valgt statsgaranti, ikke skal stilles værre, end hvis de havde valgt selvbudgettering efter den nuværende ordning. Den nærmere håndtering fastlægges i forbindelse med, at efterreguleringen for selvbudgetteringen i de to år kendes."* Uden en løsning ville de angivne kommuner skulle medfinansiere en væsentlig sænkelse af bloktilskuddet i hhv. 2027 og 2028 forbundet med skønnede merindtægter fra selvbudgettering uden at opleve gevinsten ved det øgede beskatningsgrundlag. Det bemærkes at KL på den baggrund har tilrettet Skatte- og Tilskudsmodellen, så alle kommuner behandles, som om de havde selvbudgetteret i både 2024 og 2025.

På baggrund KL's Skatte- og Tilskudsmodel for september 2025 forventes modregninger i balancetilskuddet for København på godt 1,0 mia. kr. i 2027 og 0,5 mia. kr. 2028. Sat i forhold til Københavns aktuelt forventede bruttogevinst ved selvbudgettering fra kommunens valg af budgetgrundlag i de to år, jf. tabel 7, er der dermed fortsat forventning om en samlet positiv nettogevinst efter modregning i balancetilskuddet på hhv. 264 mio. kr. vedr. 2024 og 348 mio. kr. vedr. 2025.